

ผลของกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ ต่อความสามารถ
ในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

The Effects of Collaborative Strategic Reading (CSR) Strategy Supplemented
with Questioning Base on Q A R Strategy on Thai Critical
Reading Ability of Mathayomsuksa 5 Students

วารุณี มิหิม¹,
จุฬามาศ จันทร์ศรีสุคต²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ และวิธีปกติ และเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ และวิธีปกติ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กแห่งหนึ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 อำเภอสังขุม จังหวัดหนองคาย ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2 ห้องเรียน ที่ได้มาโดยการสุ่มเป็นกลุ่ม จาก 6 ห้อง เหลือ 2 ห้อง ใช้วิธีจับสลากแบ่งเป็น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 จำนวน 21 คน เป็นกลุ่มทดลอง และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 จำนวน 20 คน เป็นกลุ่มควบคุม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ 2) แผนปกติ 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที่แบบไม่เป็นอิสระและการทดสอบที่แบบอิสระ

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.14 และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 34.71 และวิธีปกติ มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.40 และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 24.05 นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 34.71 และวิธีปกติมีค่าเฉลี่ย 24.05 สูงกว่ากลุ่มที่สอนโดยวิธีปกติ

คำสำคัญ กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR), การตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์, การอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ

Abstract

The objectives of this research were: 1) to compare Thai critical reading ability of Mathayomsuksa 5 students before and after learning by using collaborative strategic reading (CSR) strategy supplemented with questioning base on Q A R strategy and the traditional method, 2) to compare Thai critical reading ability of Mathayomsuksa 5 students after learning by using collaborative strategic reading (CSR) strategy supplemented with questioning base on Q A R strategy and the traditional method. The sample consisted of 2 classrooms of Mathayomsuksa 5 students who were studying in the second semester of the academic

¹นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี

²รองผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี

year 2020 in a small high school under the Secondary Education Service Area Office 21 Sangkhom District, Nongkhai Province. They were selected by using cluster random sampling by using the lottery method is divided into 21 students in Mathayomsuksa 5/1 were a experimental group and 20 students in Mathayomsuksa 5/2 were the control group. They were selected by using cluster random sampling. The instruments used to collect data were lesson plans and a thai critical reading ability test. Data was analyzed by means, percentage, standard deviation t-test for dependent samples and t-test for independent samples.

Results of this study were:

1. Students who learned by collaborative strategic reading (CSR) strategy supplemented with questioning base on Q A R strategy, the pretest mean score revealed at 13.14 while the posttest mean was at score 34.71 and the traditional method; the pretest mean score was at 15.40, the posttest mean score was at 24.05 The student ability on Thai critical reading performed after the experiment was higher than that of the pretest.

2. Students who learned by collaborative strategic reading (CSR) strategy supplemented with questioning base on Q A R strategy, the posttest mean score was at 34.70 and the mean score of traditional method was at 24.05 Students who learned by collaborative strategic reading (CSR) strategy supplemented with questioning base on Q A R strategy on Thai critical reading ability, the posttest mean score was higher than the group using the normal method.

Keywords: Collaborative Strategic Reading (CSR) Strategy, Q A R Strategy, Thai critical reading

1. บทนำ

การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เล็กจนโต การอ่านมีความสำคัญต่อการพัฒนาอาชีพ และการศึกษา การอ่านเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการเรียนการสอน ทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้าน การอ่านจึงเป็นทักษะสำคัญที่ยอมรับกันว่าเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาหาความรู้ การประกอบ อาชีพ การนำไปใช้ในการดำรงชีวิต

การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นต่อผู้เรียนที่จะช่วยให้เกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การอ่าน มีขอบข่ายที่กว้างขวางครอบคลุมกิจกรรมหลายด้าน เช่น การรับรู้ การพัฒนาความสนใจ การสังเคราะห์ การแก้ปัญหา การประเมินค่า อย่างพินิจพิเคราะห์ ทำให้การอ่านเกิดการตอบสนอง ทางร่างกายและทางอารมณ์ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเจตคติ บุคลิกภาพ อุปนิสัย ตลอดจน แนวทางการประพฤติปฏิบัติของผู้อ่านได้ จำเป็นต้องมีทักษะในการอ่าน ซึ่งต้องอ่านได้อย่างมี วิจารณ์ญาณ อัจฉรา ชิวพันธ์ (2553)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ และได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)สาระสำคัญของสาระการ เรียนรู้ที่ 1 สาระการอ่าน คือ ตีความแปลความ ขยายความเรื่องที่อ่าน วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านและประเมินค่าเพื่อนำความรู้ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา วิเคราะห์วิจารณ์แสดงความ คิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล ตอบคำถามจากการอ่านงานเขียนภายในเวลาที่กำหนด อ่านเรื่องแล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิดบันทึกย่อความและรายงาน สังเคราะห์ความรู้จากการอ่านมาพัฒนาตน พัฒนาการเรียนและพัฒนาความรู้ทางอาชีพ ตลอดจนมีมารยาทในการอ่าน จะเห็นได้ว่าหลักสูตรในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอน ปลาย มุ่งเน้นให้นักเรียนใช้ทักษะการอ่านในระดับสูงหรือเรียกว่า การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณเป็นเครื่องมือในการแสวงหา ความรู้ด้วยสติปัญญาอย่างมีเหตุผล พัฒนาตนเองทั้งด้านความรู้ความคิด และสามารถนำไปใช้

แม้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จะกำหนดเรื่อง การ สอนอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณไว้ นอกจากนี้ยังมีข้อมูลของสำนักทดสอบทางการศึกษา (สทศ.) ปีการศึกษา 2561 ผลการสอบ O-NET กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั่วประเทศอยู่ในระดับที่ต่ำมาก โดยมีข้อสังเกตว่า

คะแนนเฉลี่ยในการศึกษา 2559 - 2561 นั้น ต่ำกว่าร้อยละ 80 แสดงถึงความสามารถในวิชา ภาษาไทยของนักเรียนซึ่งรวมความสามารถในการอ่านไว้ด้วยนั้น จากสาระสำคัญของสาระการเรียนรู้ที่ 1 สาระการอ่าน คือ ตีความ แปลความ ขยายความ เรื่องที่อ่าน วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผลโดยส่วนรวมยังอยู่ในเกณฑ์ที่ ควรปรับปรุง สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะนักเรียนยังมีข้อบกพร่องในด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไม่สามารถตีความ แปลความ วิเคราะห์ สังเคราะห์สิ่งที่อ่าน ครูไม่เข้าใจวิธีการสอนอย่างแท้จริง ส่วนมากจะกำหนดวัตถุประสงค์ให้นักเรียนอ่าน เรื่องโดยไม่มีวัตถุประสงค์อื่น ซึ่งถ้าครูสอนให้นักเรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการอ่านใน ลักษณะต่าง ๆ ตามความสามารถ นักเรียนก็จะนำวิธีการอ่านไปใช้ประโยชน์ในการเรียน ครูภาษาไทยมีความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับการสอนอ่านไม่เพียงพอ เช่น จิตวิทยาการอ่านการวิเคราะห์ระดับความสามารถในการอ่านและวิธีสอนอ่านตามจุดมุ่งหมายเฉพาะ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2544)

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น พบว่าควรปรับปรุงคุณภาพและเสริมสร้างทักษะการอ่านในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนทักษะการอ่านอย่างถูกต้อง สาเหตุของปัญหาเกิดจากการที่ นักเรียนมีความสามารถในการเรียนต่างกัน พื้นฐานความรู้ต่างกัน กระบวนการจัดการเรียนการสอนก็ยังคงเน้นครูเป็นศูนย์กลาง ใช้วิธีการสอนรูปแบบเดิม ๆ หรือใช้กระบวนการกลุ่ม ต่างคนต่างเรียน ต่างคนมุ่งทำงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพียงอย่างเดียว คนเก่งก็ทำงานของตนเองโดยไม่สนใจเพื่อนที่อ่อนกว่า คนอ่อนก็ทำงานไปเท่าที่มีประสิทธิภาพที่จะทำได้โดยไม่มีการปฏิสัมพันธ์กัน ไม่มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้ผลงานที่ออกมาไม่ดีเท่าที่ควรจะเป็น (กรมวิชากร, 2545)

จากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมาเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ผู้วิจัยสนใจรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยเข้ากับยุคปัจจุบันในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมีบทบาทในการจัดการเรียนรู้และช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม ครูมีหน้าที่เป็นผู้แนะนำ นักเรียนที่มีความสามารถต่างกันได้ใช้ความรู้ความสามารถของตนได้อย่างเต็มที่ในการร่วมกิจกรรมกลุ่มและเป็นวิธีที่ยังไม่มีผู้ทำวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่แพร่หลาย ทำให้ผู้วิจัยเห็นว่า กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) ผู้วิจัยจึงเลือกวิธีนี้มาแก้ปัญหาตัวแปรตามเป็นรูปแบบการสอนที่สามารถส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกคิดและแก้ปัญหาด้วยตนเองมีขั้นตอนให้นักเรียนได้อ่านตีความ แปลความ ขยายความ เรื่องที่อ่าน วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล ให้มีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น มีปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่มได้ช่วยเหลือแลกเปลี่ยนความรู้กันภายในกลุ่ม ส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะและฝึกกระบวนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้ พบว่ากลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (Collaborative Strategic Reading : CSR) สามารถนำมาปรับใช้กับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งในแต่ละขั้นตอนสามารถฝึกให้นักเรียนเกิดการอ่านขั้นสูงหรือการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้ดี ซึ่งกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ โดย คลิงเนอร์, วอห์น, บอร์ดแมนและสแวนสัน (Klingner, Vaughn, Boradman, & Swanson, 2012)

จากขั้นตอนและวิธีสอนดังกล่าวผู้วิจัยศึกษาขั้นตอนอย่างละเอียด พบว่าขั้นที่ 2 ขั้นระหว่างการอ่าน (During Reading) เป็นขั้นเรียนรู้คำศัพท์ นักเรียนยังไม่มีความเข้าใจคำศัพท์ได้ไม่เพียงพอ ไม่มีการตั้งคำถามเรียนรู้คำศัพท์กันภายในกลุ่ม ซึ่งต้องการให้นักเรียนได้รับการฝึกจากการตั้งคำถามง่าย ๆ จนถึงคำถามที่ยากขึ้น เริ่มอ่านจากบทอ่านสั้น ๆ ไปถึงเรื่องที่มีขนาดยาว การแบ่งประเภทของคำถามจะช่วยส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ข้อมูลจนไปถึงระดับการคิดอย่างมีวิจารณญาณได้ผู้วิจัยจึงได้นำการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ (Question and Answer Relationship) เข้ามาเสริมเพื่อเพิ่มทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ราฟาเอล (Rafael,1984) ซึ่งเป็นเทคนิคการตั้งคำถามหลังจากการอ่านเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน นำมาเสริมในขั้นที่ 2 ขั้นระหว่างการอ่านของกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เป็นเครื่องมือที่จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเข้าใจและสามารถจัดหมวดหมู่ของคำถามตามแหล่งข้อมูลที่จำเป็นสำหรับคำตอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากเหตุผลและความสำคัญที่กล่าวมา ซึ่งผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ จะสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนได้หรือไม่ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เสริมด้วยกลวิธี คิว เอ อาร์ หลังเรียนสูงกว่าวิธีแบบปกติหรือไม่ ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณแก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เสริมด้วยกลวิธีคิว เอ อาร์ และวิธีปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เสริมด้วยกลวิธีคิว เอ อาร์ และวิธีปกติ

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่เรียนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เสริมด้วยกลวิธีคิว เอ อาร์ และ วิธีปกติ มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เสริมด้วยกลวิธีคิว เอ อาร์ มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ สูงกว่ากลุ่มที่สอนโดยใช้วิธีปกติ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 การศึกษา 2563 ของโรงเรียนขนาดเล็กที่อยู่ในอำเภอสังขาม จังหวัดหนองคาย จำนวน 2 โรงเรียน รวม 6 ห้องเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำนวน 157 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมัธยมขนาดเล็กแห่งหนึ่งใน อำเภอสังขาม จังหวัดหนองคายภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ซึ่งสุ่มเป็นกลุ่ม จาก 6 ห้อง เหลือ 2 ห้อง จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวน 41 คน ใช้วิธีจับสลากแบ่งเป็น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 จำนวน 21 คน เป็นกลุ่มทดลอง และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 จำนวน 20 คน เป็นกลุ่มควบคุม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เสริมด้วยกลวิธีคิว เอ อาร์ ต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 5 แผน แผนละ 3 คาบเรียน รวม 15 คาบเรียน ที่มีความเหมาะสม ระหว่าง 4.33-5.00

2.2 แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ต่อความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจำนวน 5 แผน แผนละ 3 คาบเรียน รวม 15 คาบเรียน ที่มีความเหมาะสม ระหว่าง 4.33-5.00

2.3 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ มีค่าความยากง่าย(p) อยู่ระหว่าง 0.28-0.80 มีค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าระหว่าง 0.22-0.61 และค่าความเชื่อมั่น ค่าเท่ากับ 0.85

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ทดสอบก่อนเรียน ใช้เวลา 1 ชั่วโมง โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

3.2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ กับนักเรียนกลุ่มทดลอง โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามปกติ กับนักเรียนกลุ่มควบคุม จำนวนแบบ 5 แผน แผนละ 3 คาบเรียน รวมจำนวน 15 คาบเรียน

3.3 ทดสอบหลังการเรียน (Post-Test) ใช้เวลา 1 ชั่วโมง โดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

3.4 นำแบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ที่ได้รับการจัดการเรียน ด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เสริมด้วยกลวิธีคิว เอ อาร์ มาทดสอบกับกลุ่มทดลองอีกครั้ง เพื่อเก็บรวบรวม ข้อมูลหลังการฝึก

4.การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าร้อยละ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ใช้การทดสอบที่แบบไม่อิสระ (Dependent t-test)

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากการทดสอบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบที่แบบอิสระ t-test for Independent Sample คำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ (SPSS for windows)

ผลการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.14 และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 34.71 และวิธิปกติ มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.40 และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 24.05 นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน ที่เรียนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เสริมด้วยกลวิธีคิว เอ อาร์ และวิธิปกติ

ผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	\bar{X}	S.D.	t
ก่อนเรียน CSR	13.14	2.67	22.128**
หลังเรียน CSR	34.71	2.76	
ก่อนเรียนปกติ	15.40	3.00	10.827**
หลังเรียนปกติ	24.05	2.65	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 34.71 และวิธิปกติมีค่าเฉลี่ย 24.05 สูงกว่ากลุ่มที่สอนโดยใช้วิธิปกติที่นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ มีความสามารถในการอ่านภาษาไทย อย่างมีวิจารณญาณ หลังเรียนสูงกว่าวิธิปกติและนักเรียนที่เรียนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ สามารถทำคะแนนได้สูงกว่าวิธิปกติ

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาและเปรียบเทียบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ กับวิธิปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	n	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	t
ทดลอง	21	34.71	2.76	86.78	12.621**
ควบคุม	20	24.05	2.65	60.13	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การอภิปรายผล

1. นักเรียนที่เรียนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ และวิธิปกติ มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

การจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) สอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ของไวทสกี (Vygotsky) ขณะที่เด็กกำลังใช้ความคิดแสดงว่าเด็กกำลังสร้างความรู้ความเข้าใจภายในตน (Internalization) ขึ้นอันเป็นการสร้างความหมายใหม่ขึ้นจากภายในตน โดยใช้ความคิดของตน ตีความหมายของภาษาหรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจของตนเองมีความชัดเจนยิ่งขึ้น (ไวทสกี Vygotsky, 1978)

ทั้งนี้การจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ ต่อมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่จัดให้นักเรียนเป็นกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน นักเรียนได้ช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม แบ่งหน้าที่ของคนในกลุ่มทำความเข้าใจบทอ่านจนเกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนจะเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยสมาชิกทุกคน ในกลุ่มต้องร่วมมือกันและรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายโดยมีครูเป็นเพียงผู้ที่คอยชี้แนะและ ให้คำปรึกษาเท่านั้น สอดคล้องกับ คลิงเนอร์, วอห์น, บอร์ดแมนและสแวนสัน (Klingner, Vaughn, Boradman & Swanson, 2012) เป็นผู้เริ่มต้นใช้ วิธีนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสอนการอ่านเน้นการเรียนแบบร่วมมือผู้นำไปใช้กับเด็กที่มีความสามารถหลากหลายในการอ่านเป็นกลุ่ม ๆ ละประมาณ 4-5 คนโดยรูปแบบการสอนแบบนี้มีจุดแข็งคือผู้เรียนจะต้องช่วยงานกลุ่มทุกคนและพวกเขาจะรู้สึกประสบความสำเร็จ และใช้การตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ ซึ่งถือว่าเครื่องมือที่จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเข้าใจและสามารถจัดหมวดหมู่ของคำถามตามแหล่งข้อมูลที่จำเป็นสำหรับคำตอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเป็นเทคนิคการสอนอ่านที่เหมาะสมกับนักเรียนทุกระดับชั้น ราฟาเอล (Rafael, 1984)

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการเรียนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เสริมด้วยกลวิธีคิว เอ อาร์ เป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้ให้นักเรียนมีความสนใจและมีแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทย เนื่องจากนักเรียนในวัยนี้จะชอบการรวมกลุ่มเพื่อน โดยมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่มของตนเอง ได้มีการแสดงความคิดเห็นและเป็นที่ยอมรับของเพื่อนๆ นักเรียนที่มีความแตกต่างจากเพื่อนในด้านการเรียนเกิดความมั่นใจในตัวเอง และมีกำลังใจในการเรียนร่วมกิจกรรมทำให้เกิดกระบวนการอ่านที่เป็นเหตุเป็นผลมากยิ่งขึ้น และได้ฝึกการใช้เทคนิคในการตั้งคำถาม ในกระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ นักเรียนมีส่วนร่วม มีขั้นตอนที่ทำให้นักเรียนเกิดการอ่านตีความ แปลความ ขยายความเรื่องที่อ่าน วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านและประเมินค่าเพื่อนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาได้นั้นคือการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สนิท ตั้งทวี (2536) กล่าวว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านขั้นวิจารณ์เป็นการอ่านที่ต้องใช้ความสามารถของสติปัญญาขั้นสูงสุด โดยอาศัยการอ่านระดับอ่านเอาเรื่องแปลความเป็นพื้นฐาน ต่อจากนั้น ผู้อ่านต้องอาศัยประสบการณ์ของตน หรือนำเอาความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่ามาช่วยในการตัดสินใจและวินิจฉัยเรื่องที่อ่าน

2. นักเรียนที่เรียนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบปกตินักเรียนได้อ่านตามกระบวนการสอนอ่าน ตลอดจนมีการอภิปรายผลการเรียนรู้ ร่วมกับครูและเพื่อนร่วมห้อง สอดคล้องกับกองวิจัยทางการศึกษา (2536: 22) ให้ความหมายไว้ว่า เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ดำเนินไปตามกิจกรรมเสนอแนะในคู่มือการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งการสอนนี้ใช้วิธีการบรรยาย อธิบาย ซักถาม ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัด หรือทำกิจกรรมอื่นๆ ตามความเหมาะสม การดำเนินการสอนแต่ละคาบใช้วิธีหลายๆ อย่างควบคู่กันไป โดยพิจารณา ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา จึงทำให้หลังจากที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติแล้ว นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณเพิ่มมากขึ้น

นักเรียนกลุ่มควบคุมมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เช่นเดียวกับกลุ่มทดลอง แต่เมื่อนำผลการทดลองมาทดสอบทางสถิติระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมพบว่าความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 คือ กลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยหลังเรียนมากกว่ากลุ่มควบคุม เนื่องจากพิจารณากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามปกติ เป็นกระบวนการสอนอ่านแบบปกติ พบว่าครูผู้สอนเป็นผู้รวบรวมองค์ความรู้มาถ่ายทอดให้กับนักเรียน กรมวิชาการ (2543)

กลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยหลังเรียนมากกว่ากลุ่มควบคุม เนื่องจากพิจารณากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามปกติ เป็นกระบวนการสอนอ่านแบบปกติ พบว่าครูผู้สอนเป็นผู้รวบรวมองค์ความรู้มาถ่ายทอดให้กับนักเรียน ธรรมชาติ (2543) ให้ความหมายการจัดการเรียนรู้แบบปกติว่า เป็นการสอนแบบปกติทั่วไปที่เคยปฏิบัติ มีลักษณะเป็นการบรรยาย โดยผู้สอนเตรียมเนื้อหาเป็นอย่างดี ผู้เรียนเป็นฝ่ายรับผลการศึกษานั้น โดยทั่วไปเป็นการสื่อความหมายทางเดียว คือจากผู้สอนไปสู่ผู้เรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนน้อย มีการจดบันทึกหรือการซักถามบางครั้ง ฉะนั้นนักเรียนกลุ่มควบคุมเกิดการพัฒนาศักยภาพในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณไม่มากนัก

การเปรียบเทียบกับนักเรียนกลุ่มทดลอง เนื่องจากขั้นตอนการสอนอ่านด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ ช่วยส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณอย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งผู้วิจัยได้ประยุกต์กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ของคลิงเนอร์ วอห์น, บอร์ดแมนและสแวนสัน (Klingner, Vaughn, Bordman & Swanson, 2012) โดยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ในการแก้ปัญหาการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณและนำการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ ซึ่งเป็นเทคนิคการตั้งคำถามหลังจากการอ่านเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน เป็นเครื่องมือที่จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเข้าใจและสามารถจัดหมวดหมู่ของคำถามตามแหล่งข้อมูลที่จำเป็นสำหรับคำตอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเป็นเทคนิคการสอนอ่านที่เหมาะสมกับนักเรียนทุกระดับชั้น ข้อมูลที่นำมาใช้เป็นคำตอบนั้นมี 2 ประเภทคือ 1. ข้อมูลที่สามารถค้นหาได้จากในเรื่องที่อ่าน 2. ข้อมูลที่มาจากประสบการณ์ของผู้อ่าน ประเภทของเทคนิคการตั้งคำถามแบบ Q A R มี 4 ประเภท คือ 1. คำถามที่สามารถหาคำตอบจากเรื่องที่อ่านได้ (Right There) 2. คำถามที่ผู้อ่านต้องคิดและค้นหาคำตอบจากเรื่องที่อ่าน (Think and Search) 3. คำถามที่ผู้อ่านต้องใช้ข้อมูลในบทอ่านและประสบการณ์ในการตอบ (Author and Me) 4. คำถามที่คำตอบนั้นมาจากประสบการณ์ของผู้อ่านที่มีมาก่อนหน้าและแนวคิดของตนเอง (On My Own) นักเรียนจะได้รับการฝึกจากการตั้งคำถามง่ายๆ จนถึงคำถามที่ยากขึ้น ราฟาเอล (Rafael, 1984) มาเสริมระหว่างการอ่านเพื่อให้เข้าใจประเด็นที่อ่านและหาใจความสำคัญที่เป็นข้อสรุปของกลุ่ม ให้สัมพันธ์ระหว่างคำถามและคำตอบ หลังจากที่ย่านครบกระบวนการแล้ว ขั้นสุดท้ายเป็นวัดการประเมินค่า คือการตัดสินคุณค่าของเรื่องที่อ่านว่าอะไรคือส่วนที่เป็นจริงและอะไรคือส่วนที่เป็นเท็จ พิจารณาและค้นหาคุณค่าที่ปรากฏในเรื่อง รวมถึงความเป็นเหตุเป็นผลสอดคล้องกับ สุนันทามันเศรษฐวิทย์ (2543) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การวัดและประเมินผลการอ่านรวมทั้งการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่า นักจิตวิทยาการอ่านนำหลักของ บลูม (Bloom) มาประยุกต์ใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการอ่าน มี 6 ขั้นตอน คือ จำ เข้าใจ นำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ซึ่งแต่ละขั้นมีลำดับขั้นการคิดแตกต่างกัน ขั้นที่ 1-3 เป็นจุดมุ่งหมายเบื้องต้นของพฤติกรรมการอ่าน และขั้นที่ 4-6 เป็นการคิดในขั้นสูงของพฤติกรรมการอ่าน ซึ่งการอ่านอย่างมีวิจารณญาณนั้นจำเป็นต้องมีพฤติกรรมการอ่านทั้งหมดขั้น จึงจะถือว่าเป็นผู้บรรลุเป้าหมายของการอ่าน

ดังนั้นนักเรียนที่เรียนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ หลังเรียนสูงกว่าที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ เป็นกิจกรรมที่ต้องใช้ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมให้ครบทุกชั้น ระยะเวลาที่ใช้จัดกิจกรรมที่ฝึกทักษะในแต่ละชั้น ครูไม่ควรเร่งรัด กระชั้นเวลา เพื่อให้ครบทุกกิจกรรมในเวลาอันรวดเร็ว เพราะจะทำให้เด็กไม่เข้าใจรูปแบบกิจกรรม เกิดความสับสนและเกิดความเครียด ครูต้องคอยให้คำแนะนำ คอยให้ความช่วยเหลือกับนักเรียนทุกระยะ และต้องใช้เวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสม

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ ครูต้องฝึกฝนให้นักเรียนเข้าใจการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ โดยเริ่มจากบทอ่านสั้นๆ หรือเลือกเนื้อหาที่ไม่ยากเกินไปก่อน ถ้าหากนักเรียนยังไม่เข้าใจการตั้งคำถามดีพอ ครูต้องยกตัวอย่างให้นักเรียนไม่สับสนและไม่เกิดความเครียด ครูต้องคอยสังเกตพฤติกรรมและคอยให้ความช่วยเหลือกับนักเรียนทุกระยะ ให้นักเรียนเข้าใจการตั้งคำถามแต่ละประเภท ให้นักเรียนได้ฝึกตั้งคำถาม ไม่เร่งรัดจนเกินไป เพื่อให้เด็กนักเรียนได้เข้าใจรูปแบบของคำถาม

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ เป็นการสอนอ่านที่ฝึกทักษะการคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล การค้นหาคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน โดยทุกคนต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกขั้นตอน ดังนั้นครูจำเป็นต้องเตรียมบทเรียน และประเด็นคำถามมาล่วงหน้าเป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากการสังเกตจากกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่า ในขั้นตอนการสอนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ นักเรียนได้เขียนสรุปเรื่อง และเขียนตอบคำถาม ควบคู่กับตัวแปรอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น ความสามารถในการเขียน เพราะการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เสริมด้วยการตั้งคำถามตามกลวิธีคิว เอ อาร์ มีขั้นตอนที่ให้นักเรียนได้ถ่ายทอดความคิดจากการอ่านโดยการเขียนโดยให้นักเรียนสรุปความจากเรื่องที่อ่านโดยใช้ภาษาของตนเอง เพื่อให้นักเรียนจะได้ฝึกฝนทักษะการเขียนให้พัฒนายิ่งขึ้น

2. ควรใช้เทคนิควิธีอื่นร่วมกับกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (CSR) เพื่อให้นักเรียนได้รูปแบบการพัฒนาทักษะการอ่านได้หลากหลายขึ้น และเพื่อให้การเรียนการสอนไม่น่าเบื่อ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: ชุมชนุสสภกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรมวิชาการ. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545**. กรุงเทพฯ: สภาลาดพร้าว.
- กองวิจัยทางการศึกษา. (2536). **การพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพต่อการเรียนรู้ของนักเรียน**. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ.
- สนิท ตั้งทวี. (2536). **ศิลปะการสอนภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2544). **เทคนิควิจัยด้านการอ่าน**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2553). **พัฒนาทักษะภาษา พัฒนาความคิดด้วยกิจกรรมการเล่นประกอบการสอนภาษาไทย**. กรุงเทพฯ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Klingner, Vaughn, Boradman & Swanson. (2012). **Collaborative strategic reading**. Longmont: Sopris West.
- Raphael, T.E., & Karthryn, H.A. (2005). QAR: Enhancing comprehension and test taking across grades and content areas. **The Reading Teaching**, 59(3), 206-221.